

Duotocht 2009 van de PROGRESS (Contessa 32) Van flauwe koelte tot windstil.....

Verslag geschreven door Balt Heesters (schipper) en Arnold Stroo (maat)

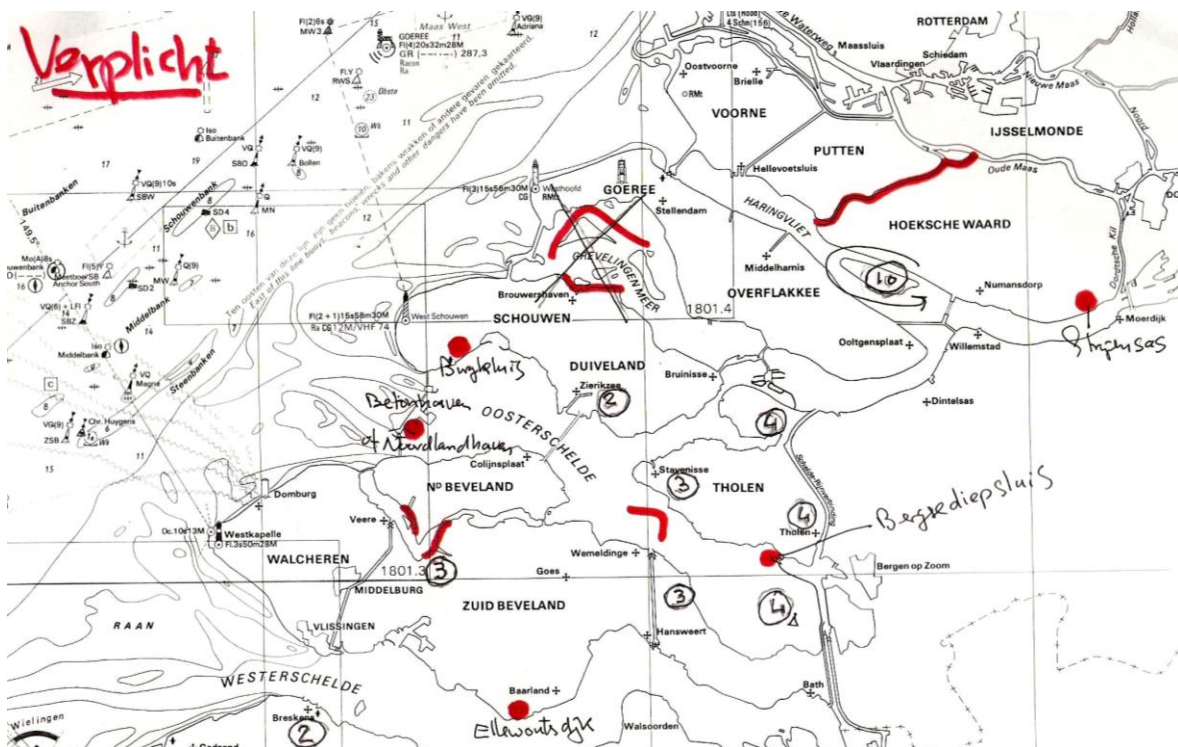

Algemene overwegingen vóór de start op woensdagavond

De weersverwachtingen van Windfinder, Meteoconsult, KNMI en Meteo Zeeland geven op Internet voor de periode van de duotocht “rustig herfstweer” met windkrachten tussen 1 en 3 en verder geven de windrichtingvoorspellingen geen redenen de tocht in een bepaalde volgorde te doen. Wel is duidelijk dat er heel de tocht weinig wind zal zijn. De schipper wil voor de start de maat inruilen voor een jaagpaard, maar de maat weet hem dat uit zijn hoofd te praten (spinnakeren zal dan weer moeilijker gaan en krijg zo'n paard na het jagen maar weer eens aan boord).

Motivatie woensdagavond 20.00 uur bij de start

Er zijn een aantal verplichte havens en vaarwaters (rood) en een aantal havens waar je punten (in de cirkeltjes) kunt halen.

Om de tocht uit te zeilen moet je alle verplichte havens en vaarwaters aangelopen en bevaren hebben, minimaal 5 punten hebben verzameld en minimaal 6 uur per etmaal gerust. Rust inleveren en veel motorminuten geven wel veel strafpunten, maar leiden niet tot diskwalifikatie.

Het is juist hoog water geweest (HW Vlissingen 17.46 uur) dus je kunt nu niet naar Ellewoutsdijk. Eerst rusten en daarna vannacht de Westerschelde op? Omdat de weinige wind uit het westen komt, gaat die mogelijk vannacht liggen en om een lange drijfpartij op stromend water te voorkomen, kiezen voor een start door het Kanaal door Walcheren met aansluitend het Veerse Meer; dan zijn er veel mogelijkheden om bij wegvallende wind snel te gaan rusten. Dat houdt wel in dat we Ellewoutsdijk op zondagmorgen in het ochtendtij moeten doen (half negen hoog water). Er is dan daarna nog tot vijf uur tijd om te finishen dus je zou op zondag na Ellewoutsdijk in Breskens nog 2 punten kunnen pakken.

Zo'n 15 andere boten besloten tot dezelfde start.

Tot en met de stationsbrug in Middelburg zullen we op de motor varen omdat daar voor iedereen een vast aantal motorminuten voor staat. We bekijken de windvoorspellingen nog eens en besluiten voor het uitvaren van de tocht te gaan en niet voor de rangschikking. We richten ons derhalve direct en uitsluitend op de verplichte nummers en kijken niet meer naar de hoeveelheid motorminuten. Dus na de stationsbrug doormotoren (niet zeilen) en zo snel mogelijk zo ver mogelijk zien te komen vannacht. Niemand volgt ons in dit plan en als we om tien uur in sluis bij Veere liggen, schutten we als enige. We hebben dit jaar een plotter geleend en zeilen na de sluis bij weinig wind eenvoudig rond de Mossel- en Schutteplaat om half twaalf de haven van Kamperland in en maken Jan (wedstrijdleider) daar telefonisch deelgenoot van.

Donderdag

Om vijf uur opgestaan omdat we om half zes weg mogen. Geen wind. Pas tegen zevenen begint het licht te waaien en vertrekken we op de halfwinder. In het Vaarwater langs Kamperland komt de Dawn Raid ons voorbij op de spi. Die had in Veere overnacht (natuurlijk opzettelijk dáár om ons nu voor Kamperland bij het ochtendgloren (at dawn) te kunnen overvallen (raid).

Omdat het Schenge (achterom de Bastiaan de Langeplaat) verplicht is en je daarvoor nagenoeg langs Oranjeplaat komt, deze haven gepakt voor 3 punten. Met nog Breskens op zondag bereiken we zo onze 5 verplichte punten.

De wind is nog niet echt geweldig en pas om half twaalf zijn we bij de Zandkreeksluis alwaar om 11.37 uur geschut. Bij het telefonisch melden van de sluispassage horen we dat de verplichtingen op het Grevelingenmeer in zijn geheel geschraapt zijn en we bedenken nu globaal de rest van de tocht:

Vandaag de Oosterschelde, morgen Strijensas en het Spui, zaterdag via Stellendam over zee naar de Roompot-buiten en zondagmorgen zeer vroeg buitenom Walcheren naar de Westerschelde voor Ellewoutsdijk en Breskens.

Op de Oosterschelde moeten we Burghsluis doen, de Dortsman, de Bergsediepsluis en daarna door het Keeten naar het noorden. Voor de Dortsman is het nu nog te ondiep en is er pas om ca 14.00 uur stroom mee richting Bergsediepsluis. Het is om 13.15 uur laag water in Burghsluis dus als we daar nu heen gaan hebben we nog anderhalf uur stroom mee aan het begin van de vloed nog nauwelijks stroom tegen, terwijl we heel de middag met de vloedstroom naar de Bergsediepsluis kunnen en er eind van de middag voldoende water in het laatste gedeelte van de Dortsman staat; dat gaan we doen.

Het is werkelijk prachtig zeilweer; het gaat redelijk waaien (NW3-4) en in het zonnetje komt de temperatuur boven de 20 graden. De praktijk komt aardig overeen met ons plan en we zeilen tegen zevenen over de havenlijn van de Bergsediepsluis. Afgemeerd (10 minuten), gebeld met Jan en weer vertrokken. Op hoog water nu, kunnen we gelijk na de haven bakboord uit over de plaat en zeilen de achter Yerseke ondergaande zon tegemoet.

Al gauw daarna is het donker en we hebben nog geen kaart van dit jaar met de nieuwe tonnen er op tussen de monding van het Kanaal door Zuid Beveland en het Brabants Vaarwater. Om het kruisen met de binnenvaart zo kort mogelijk te houden, zeilen we langs de noordzijde van de Oosterschelde

naar de smalle ingang van het Brabants Vaarwater, die met de groene quickflash van haar scheidingston gemakkelijk te vinden is en steken daar in één minuut over. Zonder problemen, met stroom mee en een vaart van 5 à 6 knopen komen we voor Kats. Onze volgende stop moet de Krammer zijn (nog 12 mijl), maar blijft het waaien? De maat belt met zijn schoondochter die op www.windfinder.com ziet dat rond elf uur de wind sterk afneemt naar 2 knopen, dus we halen de Krammer hoogstwaarschijnlijk niet meer tegen de ebstroom in het Keeten en Zijpe en om een nachtelijke drijfpartij te voorkomen, gaan we nu overnachten in Kats. Met de vector van de grondkoers op de plotter tussen de havenhoofden gericht zeilen we er probleemloos in, meren af, melden ons telefonisch en gaan rusten. De wind gaat een uurtje later inderdaad hetzelfde doen.

Vrijdag

We kunnen in principe al voor vijf uur weg, maar er is nog geen wind en de stroom staat nog te veel tegen. Pas als om 06.15 uur Verkeerspost Wemeldinge op kanaal 68 meldt dat de wind west 2 is, durven we het te wagen en gooien los. We kunnen wel zeilen, maar pas als we een eind van de hoger wal weg zijn, kunnen we Kats enigszins achter ons laten en we doen anderhalf uur over de 4 mijl naar de ingang van het Keeten (de bekende duotochtboei Kt1EV10) en spinnakeren daarna op een rustig westen windje (W2) naar de Krammer, waar we kwart over elf aankomen. Op het Zuidvlije, Noordvlije en Volkerak waait het niet veel harder. We doen er bijna 3 uur over.

foto: Leo van Veen vanaf de Echo's

Tijd genoeg om het plan voor de rest van de tocht nauwkeuriger vast te leggen.

Allereerst, is het nog haalbaar?

Vannacht tot of t/m het Spui, morgen vanuit Stellendam buitenom naar de Roompot Buiten (de stroom is zeer gunstig, vanaf 11.00 uur stroom mee het Slijkgat uit, daarna tot 17.30 stroom mee op de Noordzee tot de Banjaard en aansluitend ook stroom mee de Oude Roompot in) om daar begin van de avond aankomen. Dan na 6 uur rust op zondagmorgen zeer vroeg weg om rond laagwater voor Westkapelle te zijn en dan op hoog water om half negen in Ellewoutsdijk, aansluitend Breskens en voor vijf uur finishen. Als het een beetje blijft waaien, moet het kunnen.

Het Spui stroomt 8 uur van ZW naar NO en 4 uur van NO naar ZW. Het lijkt om die reden gunstiger om bij weinig wind eerst het Haringvliet op te gaan en dan het Spui in. Maar dat heeft als nadeel dat je daarna nog de Oude Maas en de Dordtse Kil moet doen (in beide veel stroom tegen in dat geval) en dan van Strijensas nog helemaal naar Stellendam moet zeilen. Vanavond is de stroom in het Spui NO

tot ca 20.00 uur, daarna tot 00.00 uur ZW en daarna weer NO tot ca 08.00 uur zaterdagmorgen. Als we eerst naar het Haringvliet gaan, kunnen we er pas om middernacht in, moeten in Rhoon gaan rusten en kunnen nooit op tijd in Stellendam zijn, waar de stroom in het Slijkgat al om 11.00 gaat lopen. Dus andersom: kijken of we om zes uur vanavond voorbij Strijensas kunnen zijn. In de Dordtsche Kil motoren met stroom mee en op de Oude Maas eerst ook nog stroom mee en dan om acht uur het Spui in.

Op het Hollandsdiep blijft onze snelheid dankzij de spi nog zo'n 3 knopen en we zijn voor zessen Strijensas nog uit. Op de Oude Maas valt het iets tegen en we zijn om 20.30 bij de ingang van het Spui, alwaar de wind nagenoeg nul geworden is.

Gaan we er nog in? Als we een tijd wachten tot morgenochtend acht uur is de tocht niet meer uit te zeilen. We besluiten het te proberen; misschien is er nog een licht briesje om ons er met behulp van de stroom door te krijgen. Als het echt niet gaat, starten we de motor en geven op; er is geen alternatief.

Na een kwartiertje is het windstil en de boot gaat uitsluitend op de stroom door, zo nu en dan een paar keer ronddraaiend, zo nu en dan achteruitvarend (de schipper vindt dat we voor lul varen, maar het is toch donker). Door de hogere stroomsnelheid in het midden, blijven we voldoende weg van de kant om niet vast te lopen. Bij Nieuw Beijerland willen we de veerpont duidelijk te laten zien dat we langs komen en hijsen we de halfwinder, doen alle lichten aan en schijnen met het zoeklicht op de zeilen. Of hij het zag, weten we niet, maar hij vertrok in elk geval niet net toen we er zijwaarts langs dreven. Na Nieuw Beijerland knallen we hard op een boei, die op de stroom ligt te gieren en even later starten we de motor omdat we een binnenvaarder tegenkomen en houden stuurboordswal tot hij voorbij is. Gaandeweg krijgen wat grip op de zaak. Doordat het windstil is, hebben we door de stroom een schijnbare wind recht op kop. We zetten het grootzeil strak in het midden van de boot en rollen de genua in. Door met het roer licht te sturen (niet te veel dan gaat zij weer draaien), kunnen we de boot naar bakboord en stuurboord laten gaan. Zo blijven we beter in het midden van de rivier en ontwijken we de boeien. Een halve mijl vóór Blinckvliet is het middernacht en wordt de stroom minder. We vrezen dat juist voor Blinckvliet de stroom omdraait en gaan om de beurt meeroeien. Met de roeispaan weten we nog een paar tienden knopen aan de vijf ton zware Progress toe te voegen en het lukt om op het keren van de stroom Blinckvliet binnen te roeien (tussen het hier oranje en oranje havenvuur) en meren om half een af aan de meldsteiger direct achter de ingang.

Zaterdag

Na een kleine boerennacht (we kunnen pas om acht uur weg als de stroom weer naar het zuiden gaat lopen) is het mistig en windstil. In Blinckvliet beginnen de voorbereidingen voor een jeugdzeildag rond de meldsteiger en we moeten in een box of weg. Gezien onze ervaringen van afgelopen nacht, besluiten we te vertrekken en er is zowaar een licht zuid oosten windje. De mist trekt wat op en de ontwakende natuur is hier echt schitterend.

Op het Haringvliet gaat het daarna letterlijk niet erg voortvarend. Om twaalf uur liggen we eindelijk voor de Goereesesluis en pas om één uur in het Slijkgat. Het is nagenoeg windstil en we doen er met 0,3 knoop stroom mee drie kwartier over om bij de tweede groene boei te komen.

Heeft dit nog zin?

Het is nu nog 32 mijl naar de Roompot en Post Ouddorp geeft voor op zee een wind af van ZW1 (recht tegen). Stel dat we door een nog opstekende wind een gemiddelde van 3 knopen over de grond

zouden kunnen halen, dan doen we er nog ruim 10 uur over en komen we op zijn vroegst om één uur vannacht in de Roompot aan.

Voor het traject ná de Roompot nemen we nog 4 opties door en bekijken de haalbaarheid. Daarbij spelen de volgende afstanden en uitgangspunten een rol:

Roompot-Westkapelle 14 mijl; Westkapelle-Vlissingen/Breskens 12 mijl; Vlissingen/Breskens-Ellewoutsdijk 10 mijl; Ellewoutsdijk Vlissingen 11 mijl; Roompot-Zierikzee 9 mijl; Roompot Zandkreeksluis 12 mijl; Veerse Meer 10 mijl; Zierikzee- Hansweert 8 mijl; Hansweert Ellewoutsdijk 11 mijl.

De bootsnelheid zal gemiddeld maximaal 3 knopen bedragen en we moeten op hoogwater bij Ellewoutsdijk zijn en minimaal een half uur voor het finishen voor de sluis in Vlissingen. Sluispassages minimaal een half uur en op de rede van Vlissingen en door de kanalen door Walcheren en Zuid Beveland mag je motoren.

Optie A: Bij de Roompotsluis eerst 6 uur rusten, Westkapelle, Ellewoutsdijk, Breskens, Vlissingen. Dit is 26 mijl naar Ellewoutsdijk en vraagt een totale tijd van 12,5 uur. Je moet dan vandaag uiterlijk om 20.00 uur bij de Roompotsluis zijn. Niet haalbaar.

Optie B: Roompotsluis, Westkapelle, Breskens, Ellewoutsdijk, Vlissingen en daarna rusten en finishen. Dit is 47 mijl en vraagt 15,5 uur. Om om 10.30 voor de sluis in Vlissingen te liggen moet je vanavond om 19.00 uur weg kunnen bij de Roompot. Niet haalbaar.

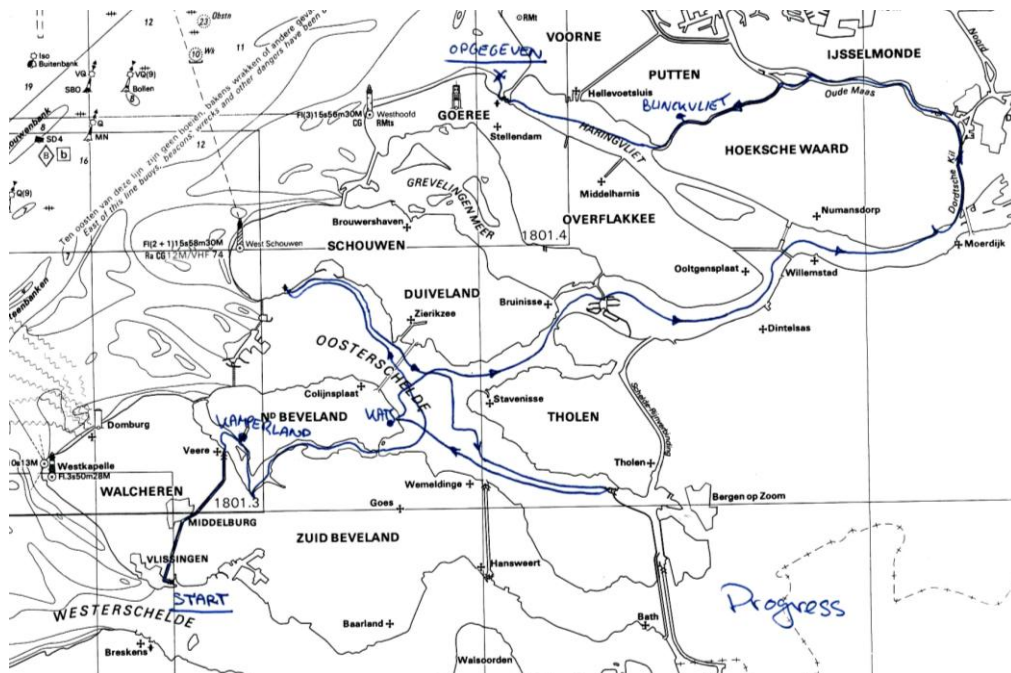
Optie C: Bij de Roompotsluis naar binnen, Zierikzee voor 2 punten, Hansweert, Ellewoutsdijk, Vlissingen en daar pas 6 uur rusten. Dit is naar Ellewoutsdijk 38 mijl en vraagt een totale tijd van 13 uur. Je moet dan uiterlijk om 19.30 uur bij de Roompotsluis zijn. Niet haalbaar.

Optie D: Bij de Roompotsluis naar binnen, Zandkreeksluis, Veersemeer, Vlissingen, Breskens Ellewoutsdijk, Vlissingen en daar pas 6 uur rusten. Dit is naar Ellewoutsdijk 32 mijl zeilen en 4 uur motoren vraagt een totale tijd van 15 uur. Je moet dan uiterlijk om 17.30 uur bij de Roompotsluis zijn. Niet haalbaar.

We wennen nog een minuut of tien aan het idee en dan belt de schipper naar de wedstrijdleiding met de mededeling dat we de pijp aan Maarten geven en de zeilen aan de wilgen hangen.

We gooien de motor er in en gaan met 6 knopen door het water richting Roompot. We halen keurig de geplande stroom en in de Banjaard zeilen we relaxed op de spi naar de sluis. Aankomst 20.00 uur.

We overnachten daar, slapen uit en motoren op een nagenoeg windstille zondagmorgen terug naar de thuishaven van de Progress, Oostwatering en "finishen" een paar uur later op de fiets in Vlissingen.

De route van de Progress

In het clubhuis is het net als vorig jaar weer een zeer geslaagd samenzijn zo net na de tocht; iedereen is vol met verhalen en zeer ontspannen met een drankje. Aansluitend presenteert Sal Cracau aan de

hand van de op een groot scherm geprojecteerde track en trace kaarten van iedere deelnemer een stukje tocht met anekdote en eindigt met de enige boot die de tocht reglementair uit heeft kunnen zeilen (de Dawn Raid van Ester en Jan Mastenbroek). Hierna volgt de traditionele mosselmaaltijd met natafelen tot een uur of elf.

Met dank aan de Duo-leiding, de jachtclub Vlissingen en de nadere deelnemers.

Balt Heesters
Arnold Stroo